

สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน

เลขรับ..... 66
วันที่ 18 ต.ค. 2564
เวลา 10.27

สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
ได้รับเอกสารแล้ว
วันที่ 17 ต.ค. 2564
เวลา 15.20 น.

สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
เลขที่ 316
วันที่ 8 ต.ค. 2564
เวลา 16.06

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ กลุ่มงานพันธกรณี โทร. ๑๓๘๗๖

ที่ สม ๐๐๐๗/ ๘

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง สรุปผลการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศและติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(ผ่านรองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) จม ๘ ม. 63

๑. ที่มา

ตามที่กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือที่ กต ๑๐๐๒/๑๙๐๗ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ เชิญเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศและติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ วิเทศสโมสร กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบสำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว นั้น

๒. การดำเนินการ

สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศได้มอบหมายนายสันติ ลาติพิ นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานพันธกรณีและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว และขอเรียนสรุปสาระสำคัญของการประชุม ดังนี้

๑) นายณัฐวัฒน์ กฤษณามระ อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ ในฐานะประธานการประชุม ได้แจ้งที่ประชุมว่า สหประชาชาติมีกำหนดที่จะพิจารณารายงานของไทยภายใต้กลไก UPR รอบที่ ๓ ด้วยวาจา ในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กรมองค์การระหว่างประเทศจะร่วมกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ดำเนินการยกร่างแรกของรายงานดังกล่าว และระหว่างเดือนมีนาคม - มิถุนายน ๒๕๖๔ จะมีการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับข้อมูลในแต่ละประเด็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงในช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้กำหนดแผนที่จะเสนอร่างรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนส่งให้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติพิจารณาต่อไป

๒) ประธานการประชุมได้เปิดโอกาสให้ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ และผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นและนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงได้แจ้งว่า ในเบื้องต้นร่างรายงานของไทยจะประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ เช่น

(๑) การเข้าเป็นภาคีกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน

ผู้แทนกระทรวงแรงงานได้แจ้งที่ประชุมว่า ปัจจุบันกระทรวงได้จ้างที่ปรึกษาจัดทำรายงานเพื่อศึกษาความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการเข้าเป็นภาคีสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว (Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families: CRMW) เสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างจัดส่งให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๒) การปรับปรุงกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ

ศ.วิฑิต มันทาภรณ์ ในฐานะที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหาย พ.ศ. ยังมีได้บัญญัติเรื่องการกระทำอื่นที่ โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือการประตบัตติ หรือการลงโทษที่ย่ำยัดักดิ์ศรี ตามข้อ ๑๖ ของอนุสัญญาต่อต้าน การทรมานฯ (สอดคล้องกับเนื้อหาในหน้าที่ ๒ ของรายงานคู่ขนานการปฏิบัติอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ ของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) นอกจากนี้ ศ.วิฑิตฯ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ร่างกฎหมายดังกล่าวยัง จำเป็นต้องจัดทำกฎหมายลำดับรองต่อไป เพื่อเตรียมรองรับการดำเนินการตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองบุคคล ทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance: CED) เมื่อประเทศไทยให้สัตยาบันอนุสัญญาดังกล่าว อาทิ เรื่องการห้ามการคุมขังลับ (Secret detention) เป็นต้น

(๓) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกและแผนสิทธิมนุษยชน

ประธานการประชุมได้สอบถามถึงความคืบหน้าของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติในการเข้ารับการประเมินสถานะจากคณะอนุกรรมการประเมินสถานะ (Sub-Committee on Accreditation: SCA) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แจ้งที่ประชุมถึงความคืบหน้า ดังกล่าวไว้ว่า ปัจจุบันสำนักงานฯ ได้ทราบผลการพิจารณาอย่างไม่เป็นทางการถึงการที่ SCA มีมติเลื่อน (deter) การพิจารณาสถานะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติออกไปเป็นเวลา ๑๘ เดือน ซึ่งเป็นกรณีแรก ๆ ที่ SCA เลื่อนการพิจารณาสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ขอประเมินจาก ปี ขึ้นเป็น เอ โดยถือเป็นสัญญาณที่ดี อย่งไรก็ดี มีภารกิจที่ต้องดำเนินการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องอาศัยความร่วมมือในการทำงานกับฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป ทั้งนี้ ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ (ศ.วิฑิตฯ และอาจารย์ ศรีประภา เพชรมิตร) ได้แสดงความเห็นด้วยว่า ช่วง ๑๘ เดือนดังกล่าวจะเป็นโอกาสที่ดีในการทำงานของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอันจะนำไปสู่การได้รับสถานะเอในห้วง ๑๘ เดือน ข้างหน้าต่อไป

(๔) การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนศึกษาและการฝึกอบรม

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แจ้งที่ประชุมถึงการ ดำเนินการที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แก่ การจัดทำคู่มือจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชน ศึกษาขั้นพื้นฐาน ๕ ช่วงชั้น ได้แก่ ระดับปฐมวัย ประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย การขยายศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค ซึ่งร่วมกับ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จากเดิม ๖ แห่ง เป็น ๑๒ แห่งทั่วประเทศ และการจัดหลักสูตรการเสริมสร้างความตระหนัก ด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูง (Human Rights Executive Program: HREP) ร่วมกับสถาบัน พระปกเกล้า

(๕) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ศ.วิฑิตฯ เสนอแนะให้บรรจุเรื่องการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ เช่น เรื่องการให้ความช่วยเหลือเยียวยา กลุ่มต่าง ๆ ในสังคมที่ได้รับผลกระทบจากโรคโควิด ๑๙ และแนวทางการสร้างงาน (Job creation) ในอนาคตภายหลัง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวสิ้นสุดลง

(๖) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม

(๗) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

(๘) กระบวนการยุติธรรม

(๙) การอำนวยความสะดวกยุติธรรม

